

**POLITIETS
SIKKERHETSTJENESTE**

Postboks 4773 Nydalen
0421 OSLO
post@pst.politiet.no
Tlf.nr. 23 30 50 00
Besøksadresse:
Nydalen allé 35

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 19/07708-2
Dato: 20. januar 2020

Høring – NOU 2019: 13 Når krisen inntreffer

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) viser til Beredskapshjemmelutvalgets utredning NOU 2019:13 «Når krisen inntreffer» som er sendt på høring fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD). Fristen for høringsinnspill var satt til 20.12.2019, men PST har etter avtale med departementet fått utsatt fristen til 20.01.2020.

PST stiller seg positivt til forslaget til ny krisefullmaktslov. Forskriftshjemmelen vil være et viktig verktøy for å sikre kritiske samfunnsfunksjoner i en ekstraordinær krisesituasjon. Tjenesten har enkelte merknader til forslaget.

PST vil først og fremst påpeke viktigheten av at samtlige sektorer gjør et grundig arbeid mht. risiko- og sårbarhetsvurderinger i normaltilstand. Utvalget påpeker i punkt 7.19 at det er viktig at sektormyndighetene utarbeider og forvalter planverk for alminnelige og sannsynlige krisescenarioer innenfor sine respektive sektorer for å på den måten avdekke eventuelle manglende hjemler eller andre utfordringer knyttet til det gjeldende regelverket. PST støtter utvalgets vurdering knyttet til dette punktet. Det vil være viktig at behov for regelverk utredes nøye for å sikre at forskriftsfullmakten som foreslås benyttes i så liten grad som mulig.

Videre har PST merknader knyttet til krav til varsling av Stortinget. Utvalget legger i utredningen til grunn at terskelen for bruk av loven skal være høy. Loven skal kun komme til anvendelse i ekstraordinære krisesituasjoner. For å motvirke misbruk av loven, og sikre mest mulig åpenhet og ansvarliggjøring ifm. regjeringens beslutninger, har utvalget foreslått at det oppstilles klare og ufravikelige regler knyttet til prosessen. Disse mekanismene skal forhindre at loven misbrukes på lovlig vis. Utvalget påpeker viktigheten av at Stortinget involveres tidlig for å sikre mest mulig åpenhet og ansvarliggjøring i forbindelse med Regjeringens beslutninger. PST støtter utvalgets vurderinger knyttet til dette.

En av sikkerhetsmekanismene som skal forhindre misbruk av loven er at forskriften skal meddeles Stortinget «snarest mulig». Forskriften vil bortfalle dersom Stortinget ikke er informert innen 10 dager. PST mener det bør vurderes om automatisk bortfall bør inntre på et tidligere tidspunkt ved manglende varsling. 10 dager fremstår som lenge med tanke på hvilke konsekvenser det vil ha dersom loven misbrukes. At det ikke knytter seg

formkrav til meddelelsen til Stortinget taler også for at dette senest bør skje tidligere enn 10 dager.

Avslutningsvis vil PST bemerke at det konvensjonelle skillet mellom krig/væpnet konflikt og fred stadig blir mer utydelig. Særlig utfordrer bruken av hybride virkemidler dette skillet. I en situasjon med en rekke hybride hendelser vil myndighetene bruke tid på å identifisere årsaken til og/eller hvilke aktører som står bak de inntrufne hendelsene. Skillet mellom en ekstraordinær krise og krig eller krigslignende tilstand kan være vanskelig å fastslå dersom en slik situasjon skulle oppstå. En rekke aktører vil være relevante og måtte samvirke. PST mener at bl.a. dette taler for at også beredskapsloven revideres i lys av det nye og sammensatte trusselbildet samfunnet står ovenfor.

Hans Sverre Sjøvold